

Kapcsolattartók:

Dr. Kőrösy Gyula

gyula.korosy@bpv-jadi.com

Dr. Kató Zoltán

zoltan.kato@bpv-jadi.com

bpv | JÁDI NÉMETH

Ügyvédi Iroda

H-1051 Budapest

Vörösmarty tér 4.

Telefon: (+36) 1 429 4000

Fax: (+36) 1 429 4001

budapest@bpv-jadi.com

www.bpv-jadi.com

A Founding Member of

bpv | LEGAL

Brussels – Bucharest –

Budapest – Baden –

Bratislava – Prague –

Vienna

www.bpvlegal.com

A megújuló energiaforrások jogi szabályozása Magyarországon

1. Bevezetés - A megújuló energiaforrások szerepe a magyar energiaellátásban

Az Európai Unió energiapolitikájának írásban is deklarált célja egy olyan versenyképes belső energiapiac megteremtése, amely garantálja az ellátásbiztonságot, fokozza a megújuló energiaforrások szerepét és csökkenti az importfüggőséget. Magyarországnak uniós tagállamként követnie kell ezeket a célokat és a magyar jogalkotásnak összhangban kell lennie az uniós jogalkotással. Komoly kihívást jelent azonban az Európai Unió klímaváltozási és energia csomagjában meghatározott követelményeknek történő megfelelés.

A megújuló energiaforrások hasznosításának részaránya a magyar teljes energiafelhasználás alig 6%-ka. Ezen az arányon belül az elsődleges megújuló energiaforrás a biomassza, ezt követi a szélenergia, a napenergia, a geotermikus energia és az árapály. A Magyar Parlament 2008-ban elfogadott egy határozatot a 2008 és 2020 közötti energiapolitikáról, amely előírta többek között a megújuló energiaforrások részarányának növelését, a kiegyensúlyozott energiaforrás-struktúra elérését és a környezetbarát technológiák bevezetését. A magyar energiapolitika elsődleges célja a megújuló energiaforrások 13%-os részarányának (7557-9470 GWh) elérése a primer villamos energia felhasználásban 2020-ra.

A magyar megújuló energiaszektor legnagyobb problémája azonban jelenleg az egységes szabályozás hiánya. Nincsenek olyan átfogó rendelkezések, amelyek kimerítően szabályoznák a megújuló energiaforrásokat. Megfelelő szabályozás nélkül azonban lehetetlennek tűnik a megújuló energiaforrások 13%-os részarányának elérése 2020-ra.

Jogforrások

A megújuló energiaforrásokra vonatkozó konkrét szabályokat többek között a 2008.évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról, a 40/2008 (IV.17.) OGY határozat a 2008-2020 közötti időszakra vonatkozó energiapolitikáról, a 1076/2010 (III.31.) Korm. határozat Magyarország Módosított Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Tervéről, a 389/2007 (XII.23.) Korm. rendelet a megújuló energiaforrásból vagy hulladékból nyert energiával termelt villamos energia, valamint a kapcsoltan termelt villamos energia kötelező átvételéről és átvételi áráról és a 49/2002. (VII. 19.) OGY határozat az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményben Részes Felek Konferenciájának 1997. évi harmadik ülésén elfogadott Kiotói Jegyzőkönyvhöz történő csatlakozásról tartalmazza.

Your legal key
to Hungary®

Kapcsolattartók:

Dr. Kőrösy Gyula

gyula.korosy@bpv-jadi.com

Dr. Kató Zoltán

zoltan.kato@bpv-jadi.com

bpv | JÁDI NÉMETH

Ügyvédi Iroda

H-1051 Budapest

Vörösmarty tér 4.

Telefon: (+36) 1 429 4000

Fax: (+36) 1 429 4001

budapest@bpv-jadi.com

www.bpv-jadi.com

A Founding Member of

bpv | LEGAL

Brussels – Bucharest –

Budapest – Baden –

Bratislava – Prague –

Vienna

www.bpvlegal.com

Jelenlegi jogi környezet

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: „VET”) az alapelvek között célként rögzíti a megújuló energiaforrásból és a hulladékból nyert energiával termelt villamos energia, valamint a kapcsolatosan termelt villamos energia termelésének elősegítését. A VET ennek érdekében szabályoz néhány általános fogalmat, így magát a „megújuló energiaforrást” is, amely nem fosszilis és nem nukleáris energiaforrást jelent (nap, szél, geotermikus energia, hullám-, árapály- vagy vízenergia, biomassa, biomasszából közvetve vagy közvetlenül előállított energiaforrás, továbbá hulladéklerakóból, illetve szennyvízkezelő létesítményből származó gáz, valamint a biogáz). A megújuló forrásokból származó energiatermelés elősegítése azonban jogszabályi szinten jelenleg csak az átvételi kötelezettségben jelenik meg. A VET értelmében ugyanis a villamos energia kereskedők és az egyetemes szolgáltatók kötelesek a megújuló energiaforrásból, a hulladékból származó és a kapcsolatosan termelt villamos energiát átvenni a Magyar Energia Hivatal által meghatározott mennyiségben. Rögzít a törvény továbbá a zöld bizonyítványos kereskedelmi rendszer bevezetésének szándékát is, amely igazolná, hogy a villamos energia hulladékból vagy megújuló forrásból származik. Ennek első lépéseként, a Magyar Energia Hivatal 2008-ban be is vezette a zöld bizonyítványt, mint az eredetrendszer garanciális intézményét. A zöld bizonyítványokat azonban jelenleg kizárólag adminisztratív és statisztikai célokra használják. Általános vélekedés, hogy a zöld bizonyítványos rendszer komoly módosításra szorul ugyanis például az elsődleges megújuló energiaforrás, a biomassa alapú áramtermelés integrálása mai napig nem történt meg.

Energiatermelés

Saját üzleti kockázatára bárki jogosult új termelői kapacitások létesítésére. Az energiatörvény szerint villamos energiát termelni azonban 50 MW vagy azt meghaladó teljesítőképességű erőműben termelői működési engedély, 0,5 MW vagy annál nagyobb teljesítőképességű kiserőműben kiserőművi összevont engedély birtokában lehet.

Az egyetlen kivétel a szélenergia és a szélerőmű park, amelynek létesítéséhez a Magyar Energia Hivatal az átvételi rendszerirányítóval egyetértésben meghirdetett pályázatot hirdet meg. A szélerőművek és szélerőmű parkok létesítése tekintetében korábban egy három lépcsős engedélyezési eljárás volt hatályban (környezetvédelmi engedély, építési engedély, és a hálózatokhoz hozzáférési szerződés), de 2005 óta ez egy további lépcsővel bővült. Ezenkívül fontos megemlíteni, hogy bevezették a pályázható szélerőmű kapacitás összes mennyiségének felső határát, ami jelenleg 410 MW.

Your legal key
to Hungary®

Kapcsolattartók:

Dr. Kőrösy Gyula

gyula.korosy@bpv-jadi.com

Dr. Kató Zoltán

zoltan.kato@bpv-jadi.com

bpv | JÁDI NÉMETH

Ügyvédi Iroda

H-1051 Budapest

Vörösmarty tér 4.

Telefon: (+36) 1 429 4000

Fax: (+36) 1 429 4001

budapest@bpv-jadi.com

www.bpv-jadi.com

A Founding Member of

bpv | LEGAL

Brussels – Bucharest –

Budapest – Baden –

Bratislava – Prague –

Vienna

www.bpvlegal.com

Átvitel és elosztás

A VET a hálózatok üzemeltetése, és a hálózatokhoz való hozzáférés biztosítása során előnyben részesíti a megújuló energiaforrásokból villamos energiát termelőket. Így a hálózati engedélyes köteles hozzáférést biztosítani a megújuló energiaforrásokból villamos energiát termelőknek, viseli továbbá a hozzáférés költségeinek egy részét is. Releváns továbbá, hogy az átviteli és az elosztó hálózat fejlesztésének tervezésekor is figyelembe kell venni a megújuló energiaforrásokból termelt villamos energia termelése elősegítésének energiapolitikai követelményeit.

Külön szólni kell a sokat kritizált kötelező átvételi rendszerről (KÁT), melynek elsődleges célja a megújuló energiaforrások részarányának növelése. A rendszerirányító a rendeletben meghatározott átvételi árak alapján és a KÁT termelők tervezett havi termelése alapján határozza meg, hogy átlagosan milyen árat fizet ezeknek a termelőknek. A magyar megújuló és kapcsolt termelés támogatási rendszere garantálja, hogy a termelést adott áron veszik át, vagyis a rendszer nem választja szét az energia árát és a támogatást, aminek következtében az átlagos kötelező átvételi ár körülbelül háromszorosa a piaci áraknak. Ennek következtében egyértelműen leszögezhető, hogy a jelenlegi kötelező átvételi rendszer jelentős felülvizsgálata szükséges. A kötelező átvételi rendszer mellett egy szankciórendszer is bevezetésre került, amely szerint az értékesítő köteles az engedélyes részére havonta menetrendet készíteni. Energiaforrásonként különböző küszöbértékek kerültek meghatározásra, amelyek átlépése pótdíjfizetési kötelezettséget von maga után.

2. A megújuló energiához kapcsolódó állami támogatások

Annak ellenére, hogy számos finanszírozási eszköz létezik Magyarországon a megújuló energiaforrások támogatására, sok kritika éri a rendszert. A mindenkorai kormányzatok által meghirdetett programok, mint pl. az Önkormányzati Energia- Hatékonysági Finanszírozási Konstruktív, a Zöld Beruházási Rendszer Nemzeti Energiatakarékosági Program, a Környezet és Energia Operatív Program, a Környezetvédelem és Infrastruktúra Operatív Program, és a Magyar Fejlesztési Bank energiatakarékosági hitelprogramja ellenére, sokan úgy vélik, hogy ennél lényegesebben hatékonyabb támogatási rendszerre lenne szükség.

Az uniós támogatási rendszerrel összhangban álló támogatási formák alaptípusai (i) a de minimis támogatás, (ii) az átmeneti támogatás (iii), a regionális beruházási, illetve (iv) egyéb környezetvédelmi szintű támogatási formák. Egy vállalkozásnak bármely forrásból, csekély összegű támogatás jogcímén odaítélt támogatás tartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, az átmeneti támogatás pedig az 500 000 Eurónak megfelelő forintösszeget.

A támogatási rendszert illetően összességében elmondható, hogy a kitűzött célok elérése érdekében annak újragondolása szükséges, továbbá elengedhetetlen új támogatási formák bevezetése